

ПРЕДАВАЊА ИЗ ЕКОКЛИМАТОЛОГИЈЕ

УВОД

Проф. др Бранислав Драшковић

Мјесто, улога и задаци Екоклиматологије

- **Клима** представља скуп временских појава и атмосферских процеса који карактеришу **средње дугогодишње стање атмосфере изнад неког мјеста или предјела**
- **Екологија** је наука која проучава распоред и распрострањеност живих организама и биолошке интеракције између организама и њиховог окружења

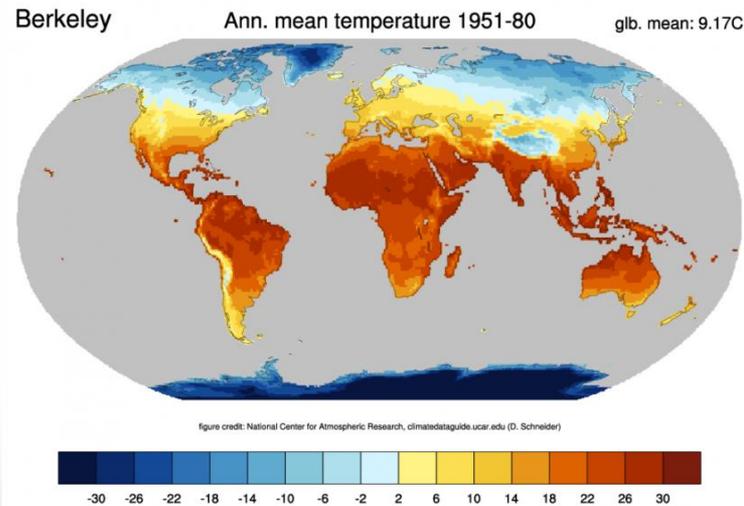

Атмосфера представља животну средину за сва жива бића на Земљи – човјека, биљке и животиње

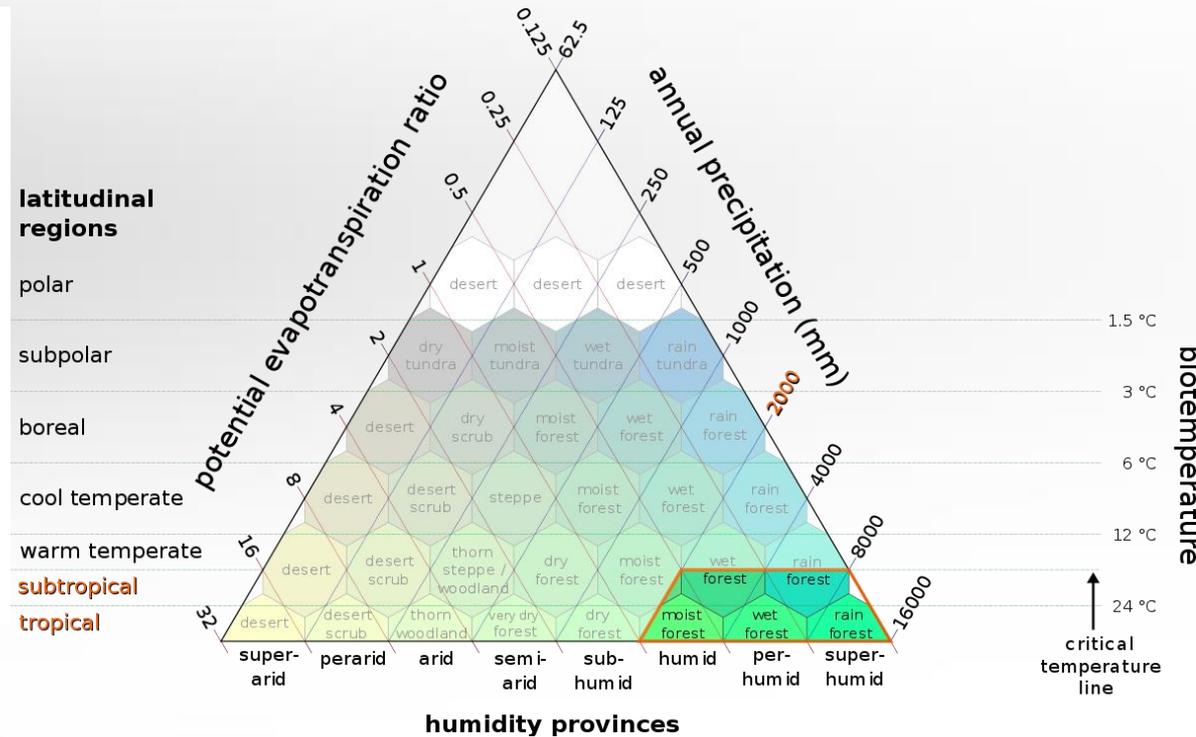
- Према простору истраживања клима се дијели на климу атмосфере и климу земљишта
- По доменима истраживања климатологију дијелимо на: општу и специјалну
- Општа проучава врсте, значај и узорке постанка многобројних промјена у временским стањима атмосфере над разним областима планете

Еоклиматологија

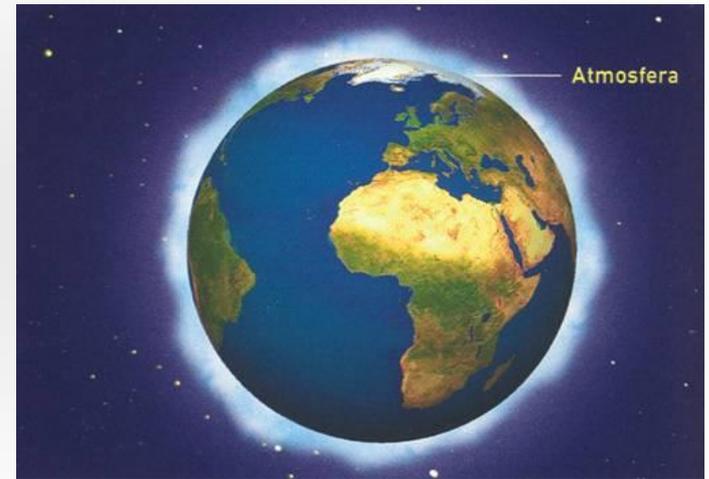
- Специјалне климатологије се баве утицајем климе у разним доменима живота (нпр. туристичка, медицинска и др.)

- Шумарска **екоклиматологија** се бави еколошким условима живота у шуми: биљака, животиња и човјека
- Често се шумарска **екоклиматологија** назива микроклимом шумских станишта јер проучава карактеристике климе и процеса на малом простору

- Метеорологија је наука која проучава појаве и процесе у ваздушном омотачу Земље
- Проучава вријеме тј. физичко стање атмосфере у **одређеном моменту или временском интервалу**

Која је разлика између климатологије и метеорологије?

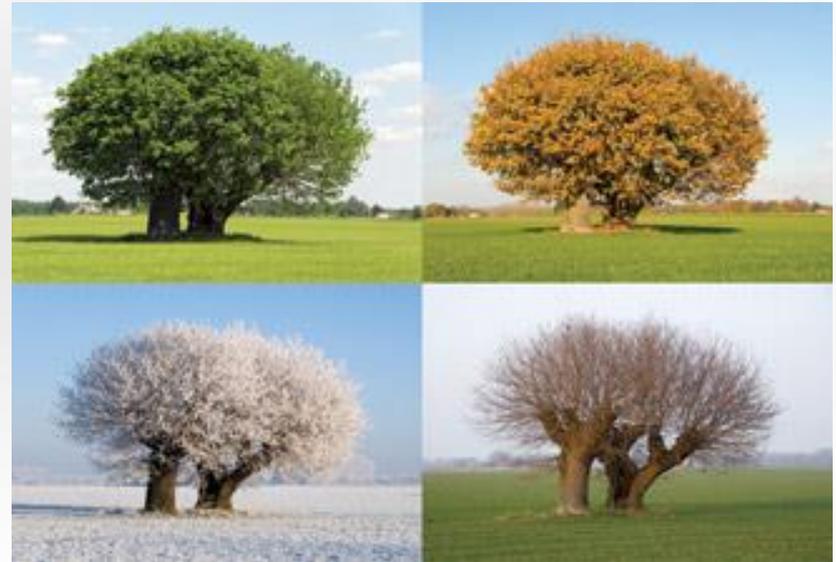
- Према подручју истраживања метеорологија се дијели на:
- општу (проучава физичко стање атмосфере у нижим слојевима),
- синоптичку (прогноза времена) и
- динамичку (проучава процесе и законе кретања ваздушних маса)

- Наука која проучава однос између физичких и хемијских фактора атмосфере и живих организама назива се биометеорологија
- Зависно од предмета проучавања може се подијелити на зоометеорологију, фитометеорологију и биометеорологију човјека

- У оквиру биометеорологије развила се посебне дисциплина: **шумарска метеорологија**
- Циљ ове дисциплине је примјена знања из метеорологије у шумарству

Основни задаци шумарске метеорологије

- Шумарска метеорологија проучава комплекс метеоролошких, климатских и хидролошких утицаја на шуме
- Непосредан вид помоћи шумарству јесу информације, савјети и упозорења о повољном или неповољном утицају времена на шумски комплекс

- Како се животна активност биљака и шуме уопште одвија у тијесној вези са средином која их окружује, неопходно је познавање климатског потенцијала неког подручја
- Основни климатски фактори који одређују развој неке биљне врсте су: **топлота, свјетлост и влага**

- На основу проучавања неповољних климатских услова током вегетационог циклуса, могуће је утврдити степен повољности гајења шума или одређене врсте биљака, као и климатску границу рентабилне производње
- То се ефикасно може приказати шумарско-климатским рејонирањем и картама

- Од посебног значаја је проучавање климе земљишта под којом се подразумемијева топлотни и водни режим слоја земљишта у којем се налази корјење стабала
- Од компонената водног биланса земљишта проучава се влажност земљишта и потенцијално и стварно испаравање из земљишта

- Микроклиматска снимања су испитивања одређеног подручја ради опасности од мраза, вјетра и сл.
- И ширење одређених биљних болести и штеточина зависи од временских услова
- Ефекат загађивања вегетације и земљишта зависи и од климатских услова терена

- Такође, проучавање климатских промјена и утицаја ефекта стаклене баште на биљке и животиње може значајно допринијети развоју мјера заштите и прилагођавања

Организација рада метеоролошких служби

- Да би се задаци могли успешно реализовати потребно је имати организовану метеоролошку службу са утврђеним планом и програмом рада
- Метеорологија је организована у оквиру државне (републичке) хидрометеоролошке службе као засебна грана

- Метеоролошке станице у шумама су постављене на мјеста значајна и репрезентативна и дијеле се на:
 - Главне,
 - Обичне,
 - Фенолошке
 - Станице са посебном намјеном

- Нпр. на главним шумским станицама спроводи се комплетан програм метеоролошких и биолошких осматрања:
 - а. Осматрања физичке средине:
 - температуре ваздуха и земље
 - влажност ваздуха
 - падавине,
 - вјетар
 - сијање сунца и зрачење
 - облачност
 - испаравање са земљишта, воде и евапотранспирација

- б) биолошка осматрања
 - Фенолошка осматрања*
 - Праћење стања шуме (висине, густине, квалитета и квантитета стабала, напада биљним болестима и штеточинама и др.)
 - Оцјена оштећења неповољним метеоролошким појавама (мраз, град, суша, олујни и суви вјетрови, пљускови и др)

*Фенологија је наука о периодичности животних циклуса биљака и животиња под утицајем сезонских и међугодишњих варијација као и еколошких фактора (нагиб, геоморфолошке карактеристике, инсолација, влажност, вегетација и сл.). Бави се првенствено датумима првог појављивања биолошких догађаја у њиховом годишњем циклусу: појава листова и цвјетова, први лет лептира, појава птица селица, датум промјене боје и опадање лишћа, датуме полагања јаја птица и водоземаца и сл.

- На главним шумским станицама се врши цијели програм осматрања, на обичним само одређена метеоролошка и биолошка осматрања а на фенолошким само фенолошка осматрања
- Станице за посебне намјене врше осматрања нпр. заштите биља од болести, заштите шума од пожара, итд.

- Сви резултати метеоролошких осматрања се прикупљају, обрађују и интерпретирају
- У новије вријеме подаци се публикују на веб сајтовима хидрометеоролошких завода одакле их могу преузети крајњи корисници

Република Србија
Републички хидрометеоролошки завод
Кнеза Вишеслава 66, 11000 Београд

office@hidmet.gov.rs

ОСМОТРЕНИ ПОДАЦИ: СРЕДА
03.01.2018 време: 12:00 (11:00 UTC)

ДИРЕКТОР
Проф. др Југослав Николић
Биографија

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ
Прогноза
Нумеричка прогноза
Упозорења
Најаве
Новости и саопштења
Метео/Хидро аларм
Метеорологија
Хидрологија
Климатске промене - IPCC
О нама
Пројекти

НОВОСТИ И САОПШТЕЊА:
SEECOF-18, Заједничко саопштење о климатским изгледима за зиму 2017/2018

ХИТНА УПОЗОРЕЊА
УПОЗОРЕЊА
НАЈАВЕ
МЕТЕО/ХИДРО АЛАРМ
РАДАРСКЕ СЛИКЕ
САТЕЛИТСКА СЛИКА
АЕРОЛОШКЕ АНАЛИЗЕ
ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЊУ
УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ
ОПЕРАТИВНИ БИЛТЕН - 03.01.
> Климатске анализе и прогнозе

ПРОГНОЗА ВРЕМЕНА:
СРЕДА, 03.01.2018.

Кликните на карту за табеларни преглед

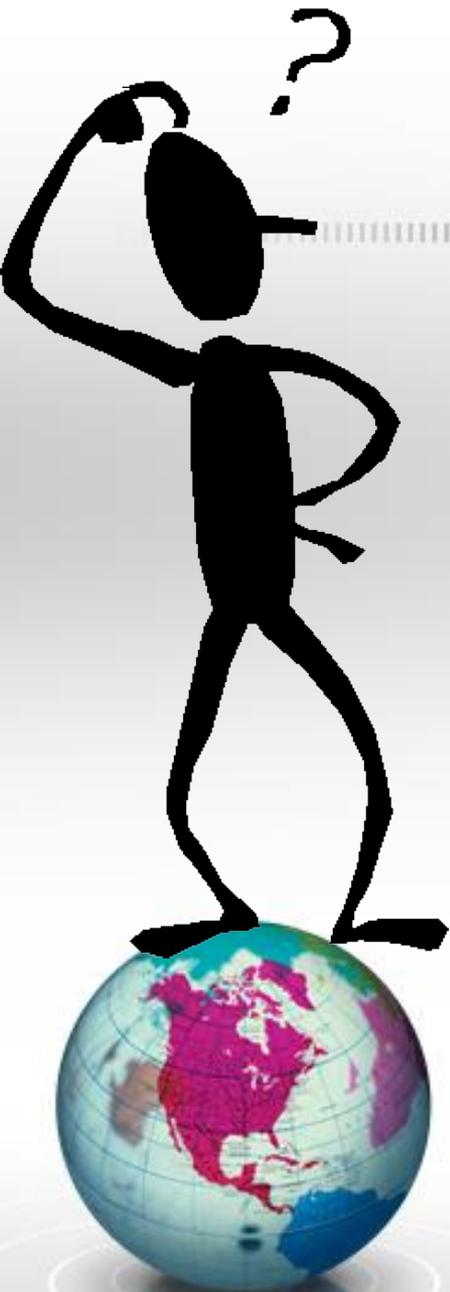
Кликните на карту за табеларни преглед

Контакт
Формулари - мишљења
Претрага

WMO - информације о времену у свету

Мапа презентације
Штампа странице
Информатор о раду РХМЗ

© 2018 Copyright РХМЗ Србија

Питања?